

Návrh na zmenu predsedu slovenskej časti Slovensko-českej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu a predsedu slovenskej časti Slovensko-ukrajinskej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu

V súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 553 z 20. augusta 1996 plní Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky úlohu koordinátora cezhraničnej spolupráce a je legislatívnym gestorom prezidentských a vládnych medzinárodných zmlúv o štátnych hraniciach, o hraničnom režime vrátane zmlúv o cezhraničnej spolupráci.

Na návrh Ministerstva vnútra Slovenskej republiky schválila vláda Slovenskej republiky uznesením č. 26 z 20. januára 1998 návrh na pristúpenie k Európskemu rámcovému dohovoru o cezhraničnej spolupráci medzi územnými celkami alebo orgánmi (ďalej len „Dohovor“) a k Doplnkovému protokolu k Dohovoru a následne uznesením vlády Slovenskej republiky č. 72 z 27. januára 1999 správu o podpise Dohovoru a Doplnkového protokolu k Dohovoru. Zároveň vláda Slovenskej republiky poverila ministra vnútra Slovenskej republiky zabezpečiť v spolupráci s ministrom zahraničných vecí Slovenskej republiky vykonanie opatrení vyplývajúcich z ratifikácie Dohovoru a Doplnkového protokolu a pripraviť návrh dohôd s vládami Poľska, Ukrajiny, Maďarska a Českej republiky o cezhraničnej spolupráci medzi regiónmi a ich orgánmi.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky vytvorilo medzinárodnými zmluvami a dohodami uzatvorenými so všetkými susediacimi krajinami právny rámec na uskutočňovanie cezhraničnej spolupráce a podľa uznesení vlády Slovenskej republiky zodpovedá za zabezpečenie ich vykonávania prostredníctvom medzivládnych komisií pre cezhraničnú spoluprácu. Medzivládne komisie vykonávajú svoju činnosť v súlade s medzinárodnými dohodami, štatútmi a vnútorným zákonodarstvom zúčastnených strán. Zloženie komisií je v kompetencii zúčastnených strán v súlade s ich vnútorným právnym poriadkom a formuje sa na základe paritného zastúpenia. Komisiám spolupredsedia predsedovia ich národných častí, menovaní vládou Slovenskej republiky a vládou príslušnej zmluvnej strany. Predsedovia národných častí reprezentujú komisie v rozsahu ich kompetencií a v súlade s vnútorným právnym poriadkom svojho štátu vymenúvajú svojich zástupcov, vedúcich jednotlivých pracovných skupín, výkonného tajomníka a jej členov.

Slovensko-česká medzivládna komisia pre cezhraničnú spoluprácu bola vytvorená 5. marca 2002 na základe článku 8 Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Českej republiky o cezhraničnej spolupráci, ktorá bola uzavretá 2. novembra 2000 s platnosťou od 19. januára 2001. Úlohou medzivládnej komisie je ustanovenie všeobecných smerov a foriem cezhraničnej spolupráce, s cieľom koordinovať jej programy, vypracúvať odporúčania na základe rozhodnutí spoločných koordinačných orgánov štátnej správy a samosprávy a riešiť sporné problémy sťažujúce túto spoluprácu.

Komisia pozostáva z dvoch národných častí, slovenskej a českej, utvorenej na základe paritného zastúpenia zo slovenskej a českej strany. Zasadnutia komisie sa uskutočňujú podľa potreby, po vzájomnej dohode najmenej raz ročne, a to striedavo na území Slovenskej republiky a Českej republiky. V decembri 2012 bola vytvorená prvá pracovná skupina s názvom Slovensko-česká (Česko-slovenská) pracovná skupina pre krízový manažment, civilnú ochranu a integrovaný záchranný systém, ktorej prvé zasadnutie sa uskutočnilo v júni 2014 v Lešti v Slovenskej republike. Činnosť tejto pracovnej skupiny bola prvýkrát prezentovaná

na 17. zasadnutí komisie v novembri 2014. Vytvorením uvedenej pracovnej skupiny došlo k prehĺbeniu spolupráce aj v tejto oblasti, čo len potvrdzuje význam cezhraničnej spolupráce.

Za spolupredseda Slovensko-českej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu bol v roku 2015 vymenovaný Zdeněk Semorád, námestník ministerky pre riadenie sekcie európskych programov Ministerstva pre miestny rozvoj Českej republiky.

Slovensko-ukrajinská medzivládna komisia pre cezhraničnú spoluprácu vznikla 6. mája 2004 pretransformovaním Slovensko – ukrajinskej Pracovnej skupiny pre cezhraničnú spoluprácu, ktorá svoju činnosť rozvíjala v súlade s Ustanovením o postupe prác Medzivládnej komisie pre obchodno-hospodársku a vedecko-technickú spoluprácu medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou. Slovensko – ukrajinská pracovná skupina bola vytvorená v súlade s Dohodou medzi vládou Slovenskej republiky a Kabinetom ministrov Ukrajiny o cezhraničnej spolupráci uzavretou 5. decembra 2000, s platnosťou od 29. januára 2001. Komisia v prebiehajúcich procesoch spoločenských, ekonomických a sociálnych reforiem na Ukrajine prikladá mimoriadny význam cezhraničnej spolupráci, ktorá prispieva k ďalšiemu rozvoju vzájomných Slovensko – ukrajinských vzťahov a podpore dobrých susedských vzťahov.

Komisia pozostáva z dvoch národných častí, slovenskej a ukrajinskej, utvorenej na základe parity zo slovenskej a ukrajinskej strany. Zasadnutia komisie sa podľa dohody uskutočňujú raz ročne, striedavo na území Slovenskej republiky a Ukrajiny.

Predsedom ukrajinskej časti Slovensko-ukrajinskej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu je Igor Khorkhovič, námestník ministra pre rozvoj komunít a územia Ukrajiny, menovaný v roku 2021.

Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 304/2022 bol Ján Lazar odvolaný z funkcie štátneho tajomníka Ministerstva vnútra Slovenskej republiky dňom 4. mája 2022 a Tomáš Oparty bol vymenovaný do funkcie štátneho tajomníka Ministerstva vnútra Slovenskej republiky dňom 5. mája 2022.

V súlade s uvedeným sa navrhuje odvolať Jána Lazara z funkcie predsedu slovenskej časti Slovensko-českej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu a predsedu slovenskej časti Slovensko-ukrajinskej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu a vymenovať Tomáša Opartyho za predsedu slovenskej časti Slovensko-českej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu a za predsedu slovenskej časti Slovensko-ukrajinskej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu.

Činnosť všetkých komisií možno hodnotiť pozitívne, nakoľko splňajú svoj hlavný cieľ, ktorým je podporovať aktivity zamerané na vytváranie podmienok pre rozvoj spolupráce medzi obyvateľmi, územnými samosprávami a zainteresovanými inštitúciami s cieľom rozvoja prihraničného územia. Komisie zároveň vytvárajú platformu pre všetkých aktérov cezhraničnej spolupráce na výmenu skúseností a príkladov dobrej praxe, umožňujú identifikovať prekážky brániace rozvoju cezhraničnej spolupráce a vo forme adresovania konkrétnych odporúčaní príslušným orgánom prispievať k ich odstráneniu. Prínosom komisií a celkovo cezhraničnej spolupráce je, že pozitívnym spôsobom prispievajú k utužovaniu vzájomných dobrých susedských vzťahov medzi Slovenskou republikou a Českou republikou a Ukrajinou v rozmanitých oblastiach.